Ч. 106 (901). Львів, неділя 12. мая 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Скоропадський убитий?

Львівська „Gazeta Codz'enna“ приносить з Тернополя слідуючу вістку:

„В дуже добре поінформованих кругах кружлять слухи, що дня 8-го с. м. замордовано гетьмана Скоропадського. Замаху мав доконати жовнір з ґвардії У. Ц. Ради. Близших подробиць не достає“.

Додамо до сего донесеня, що подібні непровірені слухи кружлять й у Львові від двох днів, ми одначе здержувались з подаванєм їх, не маючи автентичних відомостий з Київа. Колиж приносить їх одна з львівських ґазет, то повтаряємо се донесене з дневникарського обовязку на відвічальність згаданої висше ґазети. — Замітимо, що ґвардію У Ц. Ради творили як-раз наші славні Січові Стрільці та що у Львові кружить навіть з уст до уст назвище того Стрільця, що мав виконати замах на Скоропадського.

Торги о парламентарну більшість — нашим коштом.

„Lemberger Ztg.“ одержує з Відня таку депешу з 10-го с. м.:

По кількох незвичайно оживлених днях маємо сьогодня в кульоарах палати послів знов спокій. В політичних кругах говорить ся ще чимало про пропозицію п. Левенштайна. як і про се, що др. Зайдлер закомунікував укр. послам. — „Reichspost“ пише, що в „колі польськім“ тому не запали остаточні рішеня, бо воно хоче співділати з иншими партіями, а також ще з иншими рішаючими чинниками. Говорить ся о нових людях, о плянах парляментаризації кабінету і т. п. Дуже довга конференція, яку провідник христ.-соц. партії п. Фінк мав у цісаря, стоїть у тісній звязи з сими плянами. Корона бере під увагу всі можливі дороги, щоби тільки парлям. відносини урегульовати. Має ся випробовати всі способи, заки корона рішила би знов проголосити дальшу безчинність парляменту.

У Відни пробувають провідники всіх партий. Розпорядок про поділ Чех на округи має появитись слідуючого тижня. Кріза досягне тоді свого кульмінаційного пункту. Можливість утвореня більшости зависіти-ме від становища Поляків, без котрих більшість немислима. Поляки ведуть з д-ром Зайдлером переговори — через міністерство заграничних діл, бо становище „польс. кола“ зависить від розвязки польс. питаня. Поляки ставлять слідуючі усліва для вступленя свого до кабінету: 1) Запевнене, що Галичина не буде поділена; 2) таке управильнене Холмського питаня і 3) виможенє на Німечині, щоби при реґуляції границь не нарушено Конґресової Польщи. По повороті бар. Буріяна з Німечини буде він переговорювати з провідниками Поляків.

В парляментарних кругах говорять, що є спільні заходи, щоби поділу на округи в Чехах не переводити. Кажуть, що христ. соціяльні заявили, що їм на сім поділі не залежить. Се ставить ся в звязь згадану авдиєнцію Фінка у цісаря. Властиві переговори д-ра Зайдлера з партиями про парляментарну більшість наступлять аж по повороті бар. Буріяна і по конференції його з Поляками.

Похід реакції в Европі.

Всї поступові і демократичні елєменти в Росії і на Україні від першого дня вибуху революції інстиктовно відчували, що за всяку ціну належить боронити здобутків і свобід, які принесла революція народам Росії. Свобода людий і народів Росії мала стати ґаранцією підвалиною і взірцем свобід і прав народів Европи і цілого сьвіта. Тому се на вість про народини свободи в Росії під гук гармат страшної війни здрігнули від радости всї поневолені народи і всї покривджені верстви людности. Наглядно вони побачили, що не даром полили-сь ріки людської крови. Тепла струя поступу і демократизму понеслась з Росії на захід Европи і Америки і вливала нове житє в зневірені в наслідок війни народні орґанізми. Вплив революції в Росії був передовсім сильний на осередні держави Европи.

Під впливом російської революції прилучено в Прусах німецькому народови широкі соціяльні і політичні реформи, а передовсім демократичну реформу виборчого права до пруського сойму. У нас в Австрії не менше в торжественний спосіб приобіцяно народам правно-політичні реформи і національні автономії, як також дано запевнене, що державою не буде правитись без участи парляменту. Угорський король приобіцяв дати народови широку політичну рівноправність через демократичну виборчу реформу. Польща мала одержати демократичну конституцію. Свобіднїйшим духом повіяло також в Болгарії і Туреччині.

Вплив російської революції на демократизацію житя осередних держав тревав доси, доки революція була побідоносною. Однак російські руководячі революційні круги не в повні зуміли ся вивязати з національних задач, які поставив їм розвій подій, а передовсім вони не доцінили спору з Україною. З другої сторони большевики розбили російський революційний фронт. Се потягнуло за собою розвал армії, мілїтарну побіду осередних держав і їх дипльоматичну побіду в Берестю Литовським, де вони з окрема представникам ріжних частин колишньої Росії диктували свої мирові усліва. Від диктату сего конає до нинїшнього дня революція в Росії, а рівночасно в осередних державах підносить голову реакція.

В пруськім соймі юнкерська більшість відкидає рівність виборчого права і цілу пруську виборчу реформу можна уважати на разі погребаною. В Австрії замість демократичних реформ — відрочено парлямент і розпочинає ся ера безконтрольного і безпарляментарного режіму. Виборчу реформу на Угорщині має Векерле так викошлявити, що вона взагалї не буде нїякою реформою. В Польщі установлено ретроґрадну Раду стану, яка не має найменшого попертя у польського народа. Реакція захопила також Фінляндію, Лятію і Естонію.

На тлї загально европейської реакції зрозумілими стануть нам послідні події на Україні. Українські демократичні інституції і урядженя ніяк не могли удержатись під напором чорних ворожих реакційних сил осередної Европи. Упадок Української Центральної Ради майже в передодни скликаня українських Установчих Зборів безсумнїву означає зворот назад. Годї нинї предвидїти чи реакція піде аж так далеко, що відбудує ся назад царат. Ся можливість також не є виключена. Є певні круги в Німеччинї які хочуть реставрувати царат і се власне при помочи України.

Мара реакції є страшна і може накоїти нашому народови много лиха. Однак тратити надії на красшу будучність, на свій національний бит і культуру, на власну державу — не має український народ найменшої причини. Як його не зломило столїтнє польське панованє, як його не придусив російський царат, то не знищить його також хвилева пруська реакція. А надії не треба тратити тим більше, що множать ся признаки, що й самому німецькому народови надоїла вже мілїтарно-юнкерська господарка і він при першій нагоді покінчить з нею. Взагалї як би війна не покінчила ся, то перед Европою стоїть будучність великих потрясень, в яких народи остаточно здобудуть свої права з більшими або меншими жертвами.

Реакція не є явищем постійним, але є лише переходовою фазою в розвитку світових подій.

Критика німецької політики на сході.

Берлін, 10. мая. На послїднім засїданю буджетової комісії райхстаґу поставив центровий посол Ерцберґер внесенє, в якім подає ся напрям дальшої німецької полїтики на сході.

Після сего внесеня всї рішеня у всіх східних справах дотикаючих політичних і господарських питань мають западати за згодою канцлера. Берестейський мировий договір має бути виконаний в цїлій повноті так що до букви, як і змісту. В цїли видістаня з України хлїба мусить Німечина після умови доставити Україні своїх товарів. Полїтичні і військові власти німецькі не мають права мішатись до внутрішних українських справ. Внесенє се не було принято, бо супротивль ся йому державний канцлер ґр. Гертлїнґ і секретар Павр. Пос. Ердберґер застеріг со-

ії право, що поставить се внесене в повній палаті райхстаґу.

Берлінська часопись „Vorwärts“ пише про переворот на Україні між иньшими ось що:

„Без згляду на се, що урядово Німці заперечують, що не вмішували ся до внутр. справ України фактом є, що вони таки вмішувались, бо дали поміч укр. правительству проти большевиків — а відмовили її проти реакції з права.

„З переворотом, який виніс на перше місце ґен. Скоропадського, контрреволюція буржуазії і дідичів удержала успіх, який може грізним оказати ся для большевиків в Росії. Російські політики є справді російськими націоналістами і ненавидять Німців, однак мимо се радо скористають з німецьких баґнетів, щоби здусити своїх соціялістичних суперників, подібно, як се зробив Тієр в 1871 р. з париською комуною.

З хвилею, як російські кадети сильно осядуть на Україні і допоможуть своїм побратимцям в Великоросії — буде запечатана злука України з Росією. Сему мають допомочи Німці.

Нема укр. слів для уложеня законів.

В нагінці на українство переходять німецькі реакційні круги границю, де кінчить ся повага а зачинає ся шутка. І так в головній комісії німецького райхстаґу державний підсекретар Бравн цілком серіозно заявив, що у Київі не можна було уложити ніяких українських законів, бо нема по сему в українській мові певних технічних виразів. Підсекретар Бравн знає, що на університеті у Львові є кілька українських катедр, що викладів українських професорів слухає кількасот українських слухачів — але се нічого не зміняє сути річи — бо навіть сама Центральна Рада приклинувала до порядку київську мійську управу за се, що вона внесла одно проханє по російськи. Се все є добре звісно підсекретареви Бравнови і тому він піддержує свої давні повідомленя про трудности в запровадженю і ужитю української мови.

П. Бравн має претенсію, щоби його заяви принимав світ як серіозні і правдиві. Призабув він лише, а може і цілком сего не знає, що в Австрії всі державні і краєві закони є оголошувані також на українській мові, яка видко має подостатком правних термінів, щоби висловити ними всі правні понятя. Чи п. Бравн думає, що се, що є можливе в Австрії — є неможливе на Україні?!

З сего дрібного приміру видко, що Німці мають дуже злих і прямо несовісних інформаторів про українські справи. Бо також прямо неправдою є, що українська Центральна Рада не видала ніяких законів. Противно. Законів і розпорядків вийшло на Україні цілі томи, но революційні времена не позволили в короткім часі істнованя Ради скодифікувати ціле українське право — яке впрочім доперва творило само змінене житє.

Впрочім Німці майже ніколи не інтересували ся Україною — а все були заняті Росією. І через се їм більше знана і милійша російська мова, чим українська і тому вони хотіли би вивисшити російську мову понад українську. Але що для Німців є вигідне — то се не мусить бути також вигідним і користним для Українців. Однак ширити неправду про українську мову не має права навіть німецький державний підсекретар.

„Ziemia nasza“.

Від довшого часу містили часописи польської партії людовців, „Kurjer Lwowski“ і „Piast“, статі на тему „охорони польської землі“, в котрих взивали польский нарід не видавати землі в чужі руки, парцелювати великі посілости між польських селян, одним словом, кольонізувати східну Галичину. Як вислід отсеї дискусії являєть ся основанє товариства „Ziemia nasza“.

Основанє сего товариства відбуло ся у Львові дня 20. цвітня с. р. Зборам проводив п. Длуґош. На зборах були між иншими присутні архієпископи Більчевський і Теодорович, (яких ніколи не бракує там, де іде о niszczenie Rusi). Пос. Длуґош представив в горячих словах конечність скупленя суспільности під кличем народньої самопомочи і предложив затверджений властями статут товариства.

Товариство „Ziemia nasza“ має осідок у Львові і розтягає свою діяльність на цілий край. Ціль товариства „охорона землі“ — очевидно для Поляків — через уґрунтоване в „народовій совісти“ живої свідомости, що земля є підставою „народового“ істнованя; через поширюванє живого почутя, що посіданє землі накладає моральний обовязок належного ужиткованя її згідно з загальним „народним“ і суспільним інтересом; через розбудженє і удержанє у власників землі рішучої волі і напруженого зусиля, щоби посідану землю в своїх руках по можности в цілости зберегли, якнайліпше на ній господарили, а під ніякою умовою не віддавали її в „чужі руки“; через зорґанізованє і попиранє лучности ділання „більших і менших рільників“ в обороні посіданої землі, передовсім через взаїмну поміч в добрім веденю господарства, а в разі конечної потреби через її плянове внарендованє або продаж, зглядно „парцеляційне купно, доконуванє згідно з народовим інтересом“; через плянове співділанє при твореню Спілок для набуваня землі або її аренди, як також через приєднюванє членів для таких кооператив; через співділанє з „Банком союза Земян“, акційним товариством для охорони землі і иншими фінансовими інституціями, що служать справі „охорони землі“ згідно з „народовим інтересом“; через розбудженє серед всіх верстов суспільности заінтересованя для справи „охорони землі“ і заохочуванє до льокованя заощаджених фондів, будьто безпосередно в землі через її розумне набуванє, будьто посередно через діяльне попиранє своїми фондами розвою фінансових і господарських інституцій, що служать ретельно „охороні землі“; через поширюванє засад господарности, тверезости, працьовитости і ощадности, що запобігає найліпше позбуваню землі і веде до її набуваня та доброго ужиткованя.

До осягненя тих цілий служать товариству такі середники: удержанє постійних „Бюр охорони землі“ для збираня дат про стан посіданя і обороти земельною власністю, веденя евіденції подажі землі і попиту за неї, для уділюваня інформацій про відносини земельної власности і умови господарованя на неї і для поради та помочи в справах охорони землі; виданє орґану Товариства і инших публікацій, брошур, летучих листків і т. п.; виклади, відчити і розмови, що дотичать справ Товариства або стоять з ними в звязи; збори і віча публичні або обмежені до запрошених осіб, як також резолюції на тих зборах і вічах ухвалені, а через начальні власти Товариства признані і оголошені; уладжуванє прогульок господарських і взагалі образуючих і інформуючих в области завдань Товариства; предкладанє публичним чинникам і інституціям опіній, внесень і проєктів, що дотичать охорони землі і справ, що стоять в тісній звязи з завданями Товариства.

Від слів переходять отже Поляки до діл. Заносить ся на зорґанізовану і широко закроєну кольонізацію української землі в східній Галичині. Супроти сеї польської акції, в якій злучились людовці і Мазури з східно-галицькими обшарниками — мусять Українці заняти відповідне становище. Протиакція і то якнайенерґічнійша та найсильнійша необхідно і негайно конечна. У нас засновано „Український Банк“, який має занятись головно парцеляцією великої посілости. Пособити сьому завданю Банку через якнайчисленнійше закупно його акцій, се святий обовязок кождої свідомої української одиниці. На жаль не всі ще наші люди розуміють вагу хвилі і обовязків з нею звязаних. Не богато ще у нас таких сіл, як Селиска, бобрецького повіту, що закупили акцій „Українського Банку“ на 50.000 корон. Українська інтеліґенція на провінції, передовсім духовенство і учительство, повинні якнайревнійше заохочувати селян до закупна акцій згаданого банку, що є найкрасшою льокацією свого капіталу а рівночасно справді реальною акцією національної самооборони.

Українсько-російські мирові переговори.

„Dziennik Kijowski“ з 4. мая доносить:

З Ворожби прийшли відомости, що українська мирова делеґація, котра виїхала в ночи з 27. цвітня з Київа, щоби стрінути ся в Курську з російською делеґацією, задержала ся в Ворожбі, звідки 28. і 30. цвітня вислала дві іскрові депеші до ради народних комісарів в Москві, повідомляючи про своє прибутє і про ожиданє на приїзд російської делеґації. До 10. години вечером 30. цвітня українська делеґація безпосередної відповіди від ради народних комісарів не дістала. Та курські часописи подають ряд інформацій в справі намічених мирових переговорів. Поміщена ними телеґрама Чічеріна каже, що 28. цвітня в Курську почнуть ся мирові переговори між російським а українським правительством, супроти чого треба приготовити відповідно льокалі для делеґації і повідомити команданта українсько-німецьких військ про конечність негайного перерваня воєнних кроків.

Друга телеґрама Чічеріна подана тими ж часописями, стверджує, що комісар заграничних справ годить ся в імени російської републики почати мирові переговори і що представники російського правительства будуть в Курську 28. цвітня. Дальші донесеня курських дневників кажуть, що російській делеґації товаришити-муть воєнні експерти, представники вуглевого і металевого промислу і представник німецького правительства в Москві, Мірбах.

Засіданя мирової конференції мають відбути ся в будинку окружного суду. „Ізвестія“ стверджують, що російські парляментарі, вибрані в цїли веденя пертрактацій з командою українсько-німецьких військ в справі вступленя останних на територію курської ґубернії, виїхали самоходом на боєвий фронт. Парляментарі задумують пропонувати ворожому штабови, щоби вислав до Курська свого представника на мирову конференцію.

Українська делеґація, що перебуває в Ворожбі, дістала відомість, що російська делеґація везе до Курська спеціяльно опрацьовану заяву правительства народних комісарів, яка протестує проти вступленя українсько-німецьких військ на великоруську територію. Заява стверджує, що похід німецько-українських військ доводить до небажаних для обох сторін наслідків і викличе воєнну пожежу, що обійме великанські простори.

Одержані в Ворожбі 1. мая відомости про переворот в Київі викликали велике враженє на українській делеґації. Делеґати старали ся порозумітись з Київом, але їх зусиля в тім напрямі не віднесли ніякого наслідку.

Мир України з Росією.

Відень, 10. мая. З Київа повідомляють: Після упадку давного українського пра-

вительства погасли мандати українських представників для мирових переговорів з Росією. Тому російські представники, що дожидали на Українців у Курську, виїхали в товаристві німецьких офіцирів до Київа, щоби тут розрозпочати мирові переговори з новим правительством. Сподіють ся, що мир заключений буде в найкоротшім часі.

Загально-селянський зїзд у Київі.

Сегодня збирає ся в Київі загально-хліборобський зїзд з цілої України. Після наших донесень з Волині і Поділя беруть в нім участь делеґати дрібного селянства, що репрезентують майже всі села сих областий. Настрій зїзду буде крайно-лівий та проти гетьмана Скоропадського, а за Українською Центральною Радою. Як довідуємо ся з Поділя, замах Німців на Українську Центральну Раду відразу змінив становище селян до Ради. Селянство, що закидало Раді наведенє чорних армій в Україну, заявляєсь тепер за Радою, як заступницею його інтересів.

Австро-угорсько-польські торги.

„Vossische Zeitung“ доносить з Відня:

„Заповідана через поінформовані круги енунцияція цісаря в справі прилученя Босни і Герцоґовини до Угорщини на разі не наступить. Але не підлягає ніякому сумнївови, що такий акт в короткім часі появить ся. Що більше: цілком поважно говорить ся про прилученє також і Дальматиї до Угорщини. Сей край і так правно-державно повинен належати до Угорщини.

„Сї далеко йдучі правно-державні зміни не лишені глибшої причини. Як довідуємо ся мають вони бути рекомпензатою, даною королем Угорщини в заміну за згоду Мадярів на політику, якої вони доси не хотіли попирати. Ходить именно виключно о Польщу і тепер є ясно, чому бар. Буриан станув тепер твердо на польсько-австрійській розвязці. Маю підставу думати, що вже в найблизшім часі буде він мати нагоду сю політику в практиці пристосувати“.

Обуренє Словінців.

З Любляни доносять, що програма Зайдлера викликала серед них не аби яке обуренє. В Поспойні були великі збори, де промавляли посли Корашець, Равнїчар, Рибар і Погачник. Всї заявили ся рішучо проти замірених реформ в Чехах та проти знїмченя навтичної школи в Тересті. Особливе обуренє викликала серед Словінців та часть звісної промови Зайдлера, де він заповів репресії проти словінських змагань до прилученя до юго-славянської держави.

Скликанє делеґаційної комісії загр. справ.

Відень, 10 мая. Др Бернрайтер відбув нині конференцію з бароном Буріяном. Вирішено скликати на засіданє делеґаційну комісію для заграничних справ сейчас після повороту барона Буряна з німецької головної кватири.

„Коло Польське“ думає мішатись в внутр. справи України.

Gazet-i Porann-ій доносять з Відня, що президия „Кола“ дістала лист з дати 31 марта с. р., висланий польським послом до думи, Ст. Горватом, в котрім він домагаєсь іменем польської великої посілости „на Руси“ скорої помочи, бо без сейчасової, енерґічної оборони польської справи в Відни і в Берлїні польській справі на Україні грозить повна лївкідация і перехід польської культури „на Руси“ (економів і форналїв!) до історичних переказів.

Переговори коаліції з Ісляндією.

Бюро Райтера доносить, що делеґація Ісляндців, зложена з членів ісляндського правительства, перебуває тепер в Анґлії, щоби переговорювати з коаліцією про торговельний договір. Головним предметом переговорів є для Ісляндців відповідне заосмотренє в середники поживи, а для коаліції улекшенє плавби в ісляндських портах і пособлюванє продажі красних витворів. Сї переговори не мають, по словам Райтера, ніякого політичного значіня. В Данії, з котрою Ісляндія злучена є унією, викликали сї переговори велике занепокоєнє.

Українська фльота.

Відень, 10. мая. Доносять з Київа, що гетьман Скоропадський іменував адмірала Миснїкова командантом Чорноморської фльоти.

Нема і мови про мир!

Льондон. 8 мая (Райтер). Висша палата. Льорд Курзон заявив, що під теперішну хвилю, де народ стоїть перед найбільшою крізою в історії, і мови не може бути про мир на підставі порозуміня. Думка, що мир можна осягнути на підставі порозуміня, є химерою. Мир в Берестю Литовськім і з Румунією цілком не є заохочуючі. Як довго в Німеччині не уступить мілїтарний дух, так довго не можна очікувати на мирові переговори.

Воєнні позички в старинї.

Полїтичний характер старинних державних міст не позволяв на їх економічний розвиток. Вистарчити собі самому отсе ідеал тодїшної економії. Доперва знищенє державних міст Пилипом Македонським і Александром Великим уможливило економічний розцвіт. Враз із зростом торговлї іде в парі також удосконаленє фінансовости. В тім часї, в четвертім столїтю перед Христом, зорґанізовано банки і доведено взагалї технїчну сторону фінансових операцій до високого удосконаленя.

Тодї витворила ся також позичка. Очевидно виросла вона з дуже незначних почннів. Ми маємо з того часу одну дуже інтересну книжку, свого рода підручник для фінансістів. Там читаємо про мешканців Самоса, що хотіли добути гроша на веденє війни; вони звертають ся до Спарти. Спартанська громадська рада годить ся. Вона означує рівночасно спосіб, як дійти до гроша і сей спосіб є досить дивний. Всї мешканцї міста, невільники і худоба, постять через один день і кождий мешканець приносить кошта, які був би видав на їду, на позичку. Про того рода історії оповідаєть ся там ще більше. Та все таки були се виїмки. Частійше уживано иншого способу. Особливо був звичай затягати позички по богатих святинях. З записок Аполля з Дельос довідуємось, що в сїй святини запозичалось богато держав. Атенцї взяли гроші потрібні їм на Пельопонеську війну з святинї Атени. Держава платила малий процент, пересічно півтора прц. На віддане позички ніколи не числило ся.

В Берлїнськім музею є камені з написами, які походять з Мілету. Напис на однім камени доносить про позичку ухвалену народним представництвом такого рода: Горожани обого пола мають підписати акції кождий по 3.600 драхм; число акції може бути довільне. 2000 драхм треба заплатити зараз, решту при кінци року. Місто заручає підписчикам дуже корисні умови, між иншим 10 прц. І тут не числить ся віритель з відданем позички.

Бувають і примусові позички. Діоніз, примиром, тиран Сиракуз, зажадав всього невибитого золота і срібла як позички. Загально були в старинї в уживаню тільки добровільні складки на загальні цїли. Грозила війна, тодї правительство відкликувалось до жертволюбности народу, а нарід давав на державні потреби, що тільки мав цінного: золото, вбрую, кораблї з цїлим вивінованем.

НОВИНКИ.

— З університету. Ілько Цьокан родом зі Сторонибаб і Іван Романків з Мужилова дістали на львівськім університеті титули докторів прав.

— Концерт Муз. Тов. ім. Лисенка відбув ся дня 9-го сего місяця з незвичайним успіхом при битком виповненій салї Товариства імени Лисенка. Високо-артистичну програму виконано прекрасно. Завів лиш тенор п. Любинецький, який на концерті не явив ся. Вже то всюди найбільші клопоти з тенорами...

— Велике віче проти централь. В віденськім ратуши відбуло ся сими днями віче, в котрім взяло участь около 800 осіб. Промовляв між иншими кн. Ліхтенштайн, котрий виступав остро проти централь, доказуючи, що вони шкідливі і для продуцентів і для консументів. Щоби не допустити по війні до суспільного перевороту, треба централї знести. Проти централь говорив також бурмістр др. Вайскірхнер, Матая і инші.

— Зміни на цїс. дворі. З причини слабого здоровля уступають князь Гогенльое, перший цїсарський оберст-гофмайстер і барон Мартерер, шеф військової цїсарської канцелярії. Оба сї високі достойники тїшились по недавна повним цїсарським довірєм.

— Бандитизм в Галичині. До канцелярії львівського університету закрали ся злодії і забрали готівкою 20.000 К та золоті ланцюхи вартости понад 250.000 К. Поліцийні досліди ствердили, що злодії ділали дуже скоро і уживали досконалих знарядів. Підозрівають, що в гру входить також жінка. Дирекція поліції повідомила про крадіж всї дирекції поліції в державі і перестерегла заставничі банки та золотників. — З середи на четвер вломали ся злодії до податкового уряду в Любачеві, перетяли панцирну касу вертгаймівську і вкрали готівкою 1,500.000 корон.

— Роковини національного театру в Празї. Святочний комітет для відсвяткованя 50-лїтних роковин національного театру (Narodni Divadlo) в Празї, якого головою є др. Карло Крамарж, вислав до укр. послів, інституцій та редакцій слїдуючі запросини на укр. мові: „Чеський нарід довершує сього року великий ювилей: перед 50 роками — 16-го мая 1868 — він положив вугольний камінь під чеський національний Театр, а сей золотий заповітний палац над Велтавою став ся символом його власного зновувідродженя і духовного визволеня. Святкуючи півстолїтню памятку його заложеня святкуємо не лише роковини незабутнього дня, але і велику добу свого національного та політичного зросту, а теперішний час більше ніж инший дозволює нам з вдячністю подивити ся до минулости, з відвагою до сучасности і з непереженим довірєм у майбутність.

Ювилейні свята Національного Театру розпічнуть ся в маю урочистими циклями чеських вистав в Національному театрі, в міському виноградському театрі та в инших пражських театрах. Вершком їх буде ювилейний день 16-го мая, коли крім инших урочистостий в Пантеоні музея королївства Чеського влаштовані будуть святочні збори, на

ажах промовляти-ме голова святочного комітету др. Карло Крамарж, славетний чеський письменник Альойс Ірасек та літературний критик Ф. В. Крейчі. Тогож дня у вечері буде в Національному Театрі ювилейна вистава опери „Далібор“ Бедржиха Сметани, премієрою якої перед пятьдесяти роками святкувало ся положене вугольного каменя. Другого дня, 17-го мая, має влаштувати ся святочна вечерница на пошану наших високо поважаних гостий з далека й з близька, а дня 18-го мая скінчить ся низка урочистостий величним народним святом. Урочисті сї дні святкувати-ме ся також поза Прагою скрізь по всій батьківщині чеської корони: будуть се свята всього зединеного чесько-словацького народу.

Перед пятьдесятьома роками радувало ся з вашим народом навкруг вугольного каменя під Національний Театр богато славянських братів. Після пятидесяти років бажаємо від щирого серця, щоб Ви, дорогі брати, знову були з нами. Запрошуємо Вас з відвертими обіймами, не зважаючи на вельми тяжкі часи, та прохаємо Вас, щоб Ви на сї дні завитали до „Матічки“ Праги: прийдіть на святочні чеські дні, прийдіть як до хати; Ваше прибутє буде нам підмогою та ще по богатьох роках дорогим спогадом.

— **Київські Жиди про анексію Бесарабії.** Київська жидівська громада ухвалила резолюцію про Бесарабію: Загальні збори жидівської громади Київа, як демократично правительство всего жидівського населення столиці Української Народної Републики висловлює свій енергічний протест проти нового політичного злочину Румунії, яка фальсифікуючи громадську думку, з примусу приєднала до себе всю Бесарабію, не питаючись, як про се думають народности, що її засеяють. Сим Румунія порушила принціп національного самовизначеня. Одночасно київська жидівська громада з обуренем і смутком констатує, що сим насильством відриває ся більша частина жидівської нації, яка підпадає під владу реакційного антисемітського уряду, що протягом двох поколінь сльозами й кровю сповняв сторінки історії Жидів у Румунії. Громада накладає на президію обовязок шукати в тісному єднаню з відповідними жидівськими політичними представниками, шляхів та засобів до того, щоб добути для бесарабських Жидів громадянської політичної й національної повноправности“.

ОПОВІСТКИ

Неділя, дня 12-го мая 1918.

Нині: 12-го мая: греко-кат.: 1 Н. Томина, римо-кат.: 6. Н. по Вел.

Завтра: 13-го мая: греко-кат.: Якова ап., римо-кат.: Серватія.

Укр. Нар. Театр дир. К. Рубчакова, Львів Саля „Тов. ім. М. Лисенка“ ул. Шашкевича ч. 5. Неділя, дня 12 мая 1918. Жидівка вихрестка, драма на 5 дїй Тогобочного. Початок як до 7 вечером.

— **Церковний спів.** В Преображенській Церкві відспіває в неділю д. 12 с.м. о 10 год. рано міш. хор під управою о. проф. І. Туркевича: 1) Бортнянського: Службу Божу; 2) Вербицького: „Ангел вопіяше“ і велике „Христос Воскресе“.

— **До послідних подій в Київі.** Фотографічні знимки жовнарів розоруженої Німцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ОГОЛОШЕНЯ.

Адміністрація нашої часописі находить ся при улиці Сикстуській ч. 2!.

До відома Кружків і загалу Членів „Сільського Господаря“ львівського судового округа і міста Львова.

В понеділок дня 20. мая с. р. відбудуть ся у Львові в льокали Товариства „Українська Бесіда“ при ул. Костюшки ч. 1 а. (біля Народної Гостинниці) о годині 11-тій перед полуднем

Звичайні Загальні Збори Філії краєвого Товариства господарського "Сільський Господар" на львівський судовий округ з порядком дневним:

1) Відчитане протоколу з послідних загальних зборів і звіт уступаючої Ради за діяльности за роки: 1914, 1915, 1916 1917 і 1918 по день Зборів;

2) Дискусия над звітом;

3) Вибір нової Ради Філії на рік адміністраційний 1918/1919;

4) Звіти голов Кружків про їх діяльність за сей час;

5) Програма будучої діяльности Філії;

6) Внесеня і запити членів.

Підписана Управа Філії просить всі Кружки о надіслане до сего часу звітів із стану їх діяльности, виказів членів і членських вкладок і о як найчисленнійшу участь в зборах.

Вступ на збори лише за оказанем членської легітимації, о які належить звернути ся до канцелярії Філії, Львів, ул. Зімороввча ч. 20. І. поверх.

За Раду Філії Краєвого Товариства господарського „Сільський Господар“ у Львові
о. Волод. Яворський, голова. Ілько Лисий, за секретаря.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:	В краю і державі:	За границею:
На рік . . . . 44— К.	59— К.	На Україні . . . . 36 карб.
„ півроку . . 22— „	28— „	В Німеччині . . . . 36 мар.
„ чвертьроку 12— „	15— „	В инших державах . 84 фр.
„ місяць . . 4— „	5— „	

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольогія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за окремою умовою.